

In vielen Sprachen zu Hause
În multe limbi acasă

verband binationaler
familien und partnerschaften

Liebe Eltern

Sie leben in einer Familie, in der mehrere Sprachen gesprochen werden und machen sich vielleicht Gedanken, wie Ihr Kind gut mit mehreren Sprachen zu Recht kommen kann? Sie fragen sich, wie Sie Ihr Kind am besten unterstützen können?

Sprache ist für das Kind ein wichtiges Werkzeug, sich die Welt zu erschließen. Sie wissen, dass gute Sprachkompetenzen bedeutend sind für die Schule und später im Beruf. Und Sie möchten selbstverständlich, dass es eine gute Bildung und Ausbildung bekommt. Sie möchten das Beste für Ihr Kind!

Sie haben sicher festgestellt, dass Kinder zum Sprechen lernen viel Aufmerksamkeit und Zuwendung brauchen. Kinder lernen Sprache durch Sprachvorbilder. Kinder brauchen Menschen, die ihnen zugetan sind und mit ihnen reden. Gerade die ersten Lebensjahre, die Zeit also, die Kinder vor allem in der Familie verbringen, sind für die sprachliche Entwicklung von besonderer Bedeutung.

Die meisten Menschen auf der Welt wachsen mehrsprachig auf. Grundsätzlich hat das kindliche Gehirn kein Problem mit mehreren Sprachen, es hat Platz für zwei, drei, viele Sprachen.

Als Eltern können Sie dafür sorgen, dass in der Familie viel erzählt wird, viel miteinander geredet und einander aufmerksam zugehört wird.

Sprache lernen macht Spaß. Dazu braucht es eine gute Atmosphäre, Wertschätzung und vor allem viel Zuwendung.

Langjährige und vielfältige Erfahrungen zur mehrsprachigen Erziehung aus dem Verband binationaler Familien und Partnerschaften sind in diese Broschüre eingeflossen.

Wir möchten Sie damit ermutigen, sich Zeit für Ihr Kind zu nehmen und seinen Sprachen Raum zur Entfaltung zu geben.

Sie finden daher in dieser Broschüre Vorschläge und Anregungen, wie Sie Ihr Kind beim Sprachen lernen unterstützen und gut begleiten können.

Ihre Maria Ringler
Bundesgeschäftsstelle
Verband binationaler Familien
und Partnerschaften

Dragi părinți,

Trăiți într-o familie, în care sunt vorbite mai multe limbi și vă faceți poate gânduri cu privire la cum se poate descurca fiul sau fiica dumneavoastră în mai multe limbi? Vă întrebați cum v-ați putea susține cel mai bine copilul?

Limba este pentru copil un instrument important pentru a percepe lumea. Dumneavoastră știți că bunele competențe lingvistice sunt de însemnătate pentru școală și, mai târziu, în meserie. Iar dumneavoastră vă doriți desigur ca fiul sau fiica dumneavoastră să primească o bună instruire și formare profesională. Vă doriți tot ce e mai bun pentru copilul dumneavoastră.

Cu siguranță ați constatat că, cei mici au nevoie în procesul de învățare al unei limbi de multă atenție și implicare. Copiii învață limba prin imitare. Copiii au nevoie de oameni care le sunt dedicați și care vorbesc cu ei. Tocmai primii ani de viață, așadar acel timp pe care copiii îl petrec cu precădere în familie sunt de o deosebită însemnătate pentru dezvoltarea lor lingvistică.

Majoritatea oamenilor de pe Pământ cresc învățând simultan mai multe limbi. În principiu creierul copilului nu are nici o problemă în a gestiona mai multe limbi. În creier este loc pentru două, trei sau mai multe limbi. În calitate de părinți puteți avea grijă ca, în familia dumneavoastră, să se povestească mult, să se discute mult și să se asculte reciproc cu atenție.

Învățarea unei limbi face plăcere. Pentru aceasta este nevoie de o atmosferă plăcută, de apreciere și, mai ales, de multă implicare.

Prin intermediul acestei broșuri vă încurajăm să vă faceți timp pentru copilul dumneavoastră și să acordați spațiu pentru dezvoltarea lingvistică. Aici găsiți propuneri și îndemnuri referitoare la felul în care vă puteți sprijini și îndruma bine copilul în învățarea unei limbi.

*A dumneavoastră Maria Ringler
Sediul federal Asociația familiilor
și parteneriatelor binaționale*

*„Mit Mama sprechen wir Rumänisch, mit Papa meistens Deutsch, manchmal auch Rumänisch, aber das versteht er nicht so gut.“
„Cu mama vorbim română, cu tata de cele mai multe ori germană, iar uneori și română, dar pe aceasta nu o înțelege așa bine.“*

Mehrsprachige Familien sind bunt und vielfältig *Famiile multilingvistice sunt colorate și diversificate*

Mehrsprachigkeit hat viele Gesichter. Es gibt viele Orte und Gelegenheiten, Mehrsprachigkeit im Alltag zu leben.

Mehrsprachigkeit hat viele Vorteile.

Es ist wissenschaftlich erwiesen:

- » Kinder, die sicher in ihren Sprachen sind, können leichter mit anderen Menschen kommunizieren, sind flexibler und stellen sich schneller auf neue Situationen ein.

Wichtig ist:

- » Der Umgang mit Sprache soll für das Kind eine positive Erfahrung sein.

Wenn Ihr Kind in mehreren Sprachen zu Hause ist, dann hat es einen Schatz, der ihm im Leben, in der Schule und dann auch im Beruf weiterhilft.

Pflegen und genießen Sie Ihre Sprachen!

Multilingvismul are multe fațete. Există multe locuri și ocazii de a experimenta multilingvismul în viața de zi cu zi.

Multilingvismul are multe avantaje.

Este dovedit științific că,

- » *Copii, care sunt stăpâni pe limbile învățate, pot comunica mai ușor cu alți oameni, sunt mai flexibili și se adaptează mai repede noilor situații.*

Important este:

- » *Interacțiunea cu limba vorbită trebuie să fie o experiență pozitivă pentru copil.*

Dacă fiul sau fiica dumneavoastră este familiarizat/ă cu mai multe limbi, atunci posedă o comoară care îl/o va ajuta în viață, la școală iar mai apoi în viața profesională.

Întrețineți și bucurați-vă de limbile pe care le vorbiți!

*„Manchmal haben wir keine Lust, außer Rumänisch noch Romani zu lernen. Aber wir freuen uns, wenn Oma uns spannende Geschichten erzählt.“
„Uneori nu avem chef să învățăm, în afară de limba română, și limba romani. Dar ne bucurăm când bunica ne spune povești captivante.“*

Eine lebendige Familiensprache ist wichtig *O limbă vie a familiei este importantă*

- » Für die Identität Ihres Kindes (»Wer bin ich?«)

- » Für seine Entwicklung und Selbstsicherheit (»Wo will ich hin? Was kann ich?«)

- » Für eine starke Verbindung mit der ganzen Familie (»Wo komme ich her? Wohin gehöre ich?«)

- » Wenn es die Familiensprachen beherrscht, kann sich Ihr Kind mit seiner Familie und seinen Verwandten unterhalten. Dies stärkt sein Gefühl der Zugehörigkeit und den Kontakt untereinander.

- » Eine Wertschätzung der Familiensprache und Familienkultur wirkt sich positiv auf das Selbstbewusstsein Ihres Kindes aus und stärkt seine Persönlichkeit.

- » *Pentru identitatea copilului dumneavoastră („Cine sunt eu?“).*

- » *Pentru dezvoltarea sa și siguranța de sine („Încotro mă îndrept? Ce pot face?“).*

- » *Pentru o puternică legătură cu întreaga familie („De unde vin? Cărui loc aparțin?“).*

- » *Dacă stăpânește limbile familiei, copilul dumneavoastră va putea discuta cu familia sa și cu rudele. Acest lucru îi întărește sentimentul de apartenență și consolidează contactele intrafamiliale.*

- » *Aprecierea față de limba vorbită în familie și cultura acesteia se răsfrâng pozitiv asupra conștiinței de sine și îi fortifică personalitatea.*

Eine starke Familiensprache stärkt Ihr Kind in der deutschen Sprache

- » Wenn Sie zu Hause Ihre Familiensprachen sprechen, fördern Sie auch das Deutsch Ihres Kindes: Mehrere Familiensprachen behindern das Kind nicht beim Lernen der deutschen Sprache.
- » Eine Sprache nimmt der anderen nichts weg. Die eine Sprache gut zu können, hilft beim Lernen der anderen Sprache.
- » Entscheidend ist, dass Ihr Kind ein gutes Fundament in wenigstens einer Sprache hat.
- » Wenn Sie Ihrem Kind helfen wollen, sprechen Sie mit Ihrem Kind in der Sprache, in der Sie sich am wohlsten und sichersten fühlen – in Ihrer Sprache.
- » Mit dieser Sicherheit in der Sprache fördern Sie nicht nur die Sprache, sondern die gesamte Entwicklung Ihres Kindes und damit seine Chancen in der Gesellschaft.

Als Eltern können Sie die sprachliche Entwicklung Ihrer Kinder entscheidend unterstützen – dabei spielt es keine Rolle, ob Sie gut Deutsch sprechen können oder nicht.

Sprechen Sie in Ihrer Sprache.

- » Damit Ihr Kind alle Sprachen der Familie und der Umgebung gut beherrschen kann, braucht das Kind den Zugang **zu all diesen Sprachen**, und zwar
 - so viel und
 - so gut wie möglich.

- » Jede Familie hat andere Voraussetzungen und nutzt entsprechend andere Wege.
- » Damit ein Kind seine Mehrsprachigkeit gut entwickeln kann, braucht es Ermutigung und Bestärkung. Fördern Sie es und fordern Sie es.

*Miau, darf ich dich streicheln?
„Miau, pot să te mângâi?“*

O limbă puternică a familiei îi face pe copiii dumneavoastră mai puternici în limba germană.

- » Dacă vorbiți acasă limba dumneavoastră maternă, susțineți și germana copilului dumneavoastră: mai multe limbi vorbite în familie nu îl împiedică pe copil în învățarea limbii germane.
- » O limbă nu îi răpește nimic celeilalte. A stăpâni bine o limbă ajută la învățarea celeilalte.
- » Decisiv este ca al dumneavoastră copil să aibă o bază solidă în cel puțin o limbă.
- » Dacă doriți să vă ajutați copilul, vorbiți cu acesta în limba în care dumneavoastră vă simțiți cel mai confortabil și sigur – în limba dumneavoastră.
- » Cu această siguranță în vorbirea limbii susțineți nu doar limba, ci și întreaga dezvoltare a copilului dumneavoastră, implicit șansele sale în societate.

În calitate de părinți puteți susține decisiv dezvoltarea lingvistică a copiilor dumneavoastră – aici nu contează dacă dumneavoastră vorbiți bine sau nu limba germană.

Vorbiți în limba dumneavoastră.

- » Astfel încât copilul dumneavoastră să stăpânească bine toate limbile familiei și ale mediului în care trăiți, acesta are nevoie de acces la toate aceste limbi, și anume
 - pe cât de mult și
 - pe cât de bine posibil
- » Fiecare familie are alte premise și folosește alte căi.
- » Pentru ca un copil să își poată dezvolta bine multilingvismul, acesta are nevoie de încurajare și întărire. Susțineți și pretindeți acest lucru.

Was Sie tun können

- » Bieten Sie Ihrem Kind Möglichkeiten mit anderen Kindern zu spielen:
 - mit Kindern, die Deutsch sprechen
 - und genauso mit Kindern, die ihre anderen Familiensprachen sprechen.
- » Zeigen Sie Ihrem Kind, wie wichtig und nützlich es ist, zwei oder mehrere Sprachen zu können. Denn Ihre eigene Haltung überträgt sich auf Ihr Kind. Zeigen Sie daher Ihrem Kind, dass Sie alle Sprachen, die Ihr Kind lernt, schätzen.
- » Scheuen Sie sich nicht, Ihre Sprache öffentlich zu sprechen! Zeigen Sie auch in Kindergarten und Schule, dass Ihnen Ihre Familiensprachen wichtig sind. **Das ist nicht unhöflich.**
- » Entdecken Sie mit Ihrem Kind die gemeinsame Lebenswelt. Sprechen Sie mit Ihrem Kind über Dinge, mit denen es sich gerade beschäftigt. Dann ist es aufmerksamer und nimmt die Sprache besser auf.
- » Beziehen Sie Ihr Kind in Alltagsaktivitäten mit ein und sprechen Sie mit ihm – beim Essen, auf dem Weg zum Einkaufen, beim Autofahren.
- » Sprachen lernt man nur durch Sprechen. Fernsehen ist nur dann nützlich, wenn Sie mit Ihrem Kind danach über die Sendungen sprechen.
- » Schenken Sie Ihrem Kind Aufmerksamkeit und hören Sie ihm zu. Gehen Sie auf das ein, was es erzählt. Unterbrechen Sie Ihr Kind nicht beim Sprechen, auch wenn es mehr Zeit braucht, um seine Gedanken zu formulieren.

- » Pflegen Sie Sprachrituale: Fingerspiele, Lieder, Sprüche, Verse machen Spaß.
- » Erzählen Sie Ihrem Kind regelmäßig Geschichten, schauen Sie Bilderbücher mit ihm an, lesen Sie ihm vor.
 - Geschichtenerzählen und Vorlesen haben einen ganz großen Einfluss auf die sprachliche Entwicklung des Kindes.
 - Die komplexe Sprachstruktur und die anspruchsvolle Sprache der Bücher werden später in der Schule sehr wichtig.

Blau, gelb, rot...
„Albastru, galben, roșu...“

Ce puteți face dumneavoastră?

- » Oferiți-i copilului dumneavoastră ocazia de a se juca cu alți copii:
 - Cu copii care vorbesc limba germană
 - și de asemenea, cu copii care vorbesc în alte limbi.
- » Arătați-i copilului dumneavoastră, cât este de important și util să poată vorbi două sau mai multe limbi. Căci propria dumneavoastră atitudine se răsfrânge asupra copilului dumneavoastră. Arătați-i acestuia că apreciați toate limbile pe care el / ea le învață.
- » Nu vă rețineți să vă vorbiți limba maternă în public! Arătați și la grădiniță și la școală că, vă sunt importante limbile vorbite în cadrul familiei dumneavoastră. **Acest lucru nu este nepoliticos.**
- » Descoperiți alături de copil lumea comună în care trăim. Vorbiți cu copilul dumneavoastră despre lucruri cu care acesta se ocupă. Atunci copilul va fi mai atent și va asimila mai bine limba.
- » Implicați-vă copilul în activitățile zilnice și vorbiți cu acesta – la masă, pe drumul spre cumpărături, atunci când călătoriți cu mașina.
- » Limbile se învață doar prin vorbire. Televizorul este doar atunci util, când discutați cu copilul dumneavoastră despre emisiunile vizionate.
- » Dăruiți-i copilului dumneavoastră atenție și ascultați-l. Faceți referire la ceea ce vă povestește. Nu îl întrerupeți când vorbește, chiar dacă are nevoie de mai mult timp pentru a-și formula gândurile.
- » Întretineți ritualurile lingvistice: jocuri cu degetele, cântece, proverbe, versuri fac plăcere.
- » Povestiți-i cu regularitate povești, uitați-vă alături de copil pe cărți ilustrate, citiți-i.
 - Istorisirea poveștilor și lectura au o foarte mare influență asupra dezvoltării lingvistice a copilului.
 - Structura lingvistică complexă și limbajul elevat al cărților vor fi mai târziu la școală foarte importante.

Rumänisch lernen in der Schule

Învățarea limbii române în școală

Das Land Nordrhein-Westfalen fördert die verschiedenen Muttersprachen der Kinder im **herkunftssprachlichen Unterricht (HSU)**. Die Kurse werden von den örtlichen Schulämtern organisiert. Sie sind kostenlos und umfassen in der Regel drei bis fünf Wochenstunden.

Die Gruppen haben eine Mindestgröße von 15 Kindern in der Grundschule und 18 Kindern in der Sekundarstufe I. Kinder verschiedener Schulen und Schulformen können zusammen gefasst werden. Am Ende der 10. Klasse findet eine Pflichtprüfung statt. Damit erhalten die Schülerinnen und Schüler eine Bescheinigung im Zeugnis über eine zusätzliche Fremdsprache. Es werden Noten vergeben, die nicht versetzungsrelevant sind.

Wenn Sie Ihr Kind für die 1. Klasse anmelden, erkundigen Sie sich bei Ihrer Schule nach dem herkunftssprachlichen Unterricht oder wenden Sie sich an das zuständige Schulamt Ihrer Gemeinde/Stadt oder Kreises.

Elternengagement für mehrsprachige Erziehung

Vielleicht finden Sie vor Ort andere Eltern, die für ihre Kinder Angebote in rumänischer Sprache oder Sprachunterricht organisieren. Oder Sie möchten selbst ein ganz neues Angebot entwickeln? Für die mehrsprachige Erziehung innerhalb und außerhalb von Kita und Schule gibt es bereits viele gute Ideen und Erfahrungen. Um diese umzusetzen und weiter zu entwickeln, braucht es allerdings das Engagement der Eltern!

Weitere Hinweise zum mehrsprachigen Vorlesen und zu mehrsprachigen Büchern finden Sie unter www.mehrsprachigvorlesen.verband-binationaler.de

Landul Nordrhein-Westfalen (Renania de Nord-Westfalia) sprijină diferitele limbi materne ale copiilor prin orele în limbile de proveniență (HSU). Cursurile sunt organizate de către Inspectoratele școlare locale. Acestea sunt gratuite și cuprind de regulă între 3 și 5 ore pe săptămână.

Grupele au cel puțin 15 copii în școala primară și 18 copii în școala secundară nivelul 1. La sfârșitul clasei a 10-a are loc un examen obligatoriu. Prin intermediul acestuia, elevii și elevii primesc un atestat pentru o limbă străină suplimentară. Se acordă note, care nu sunt transferabile.

Când vă înscrieți copilul în clasa întâi, interesați-vă la școala dumneavoastră cu privire la orele susținute în limbile de proveniență sau adresați-vă Inspectoratului Școlar din localitatea/orașul sau municipiul dumneavoastră.

Angajamentul părinților pentru educația multilingvistică

Poate găsiți la fața locului alți părinți care organizează pentru copiii lor oferte sau ore în limba română. Sau doriți să dezvoltați chiar dumneavoastră o cu totul nouă ofertă? Pentru educația multilingvistică în interiorul și în afara creșelor și a școlilor există deja multe idei și experiențe bune. Pentru a le aplica și dezvolta în continuare este nevoie de angajamentul părinților!

Alte indicații referitoare la lecturarea multilingvă și la cărțile multilingve găsiți la următoarea adresă:

www.mehrsprachigvorlesen.verband-binationaler.de

Wir haben herausgefunden, dass französische und rumänische Wörter manchmal ähnlich sind. „Am descoperit că uneori cuvintele franțuzești și cele românești sunt asemănătoare.“

IMPRESSUM | IMPRIMA

Herausgeber | Redactor
Verband binationaler Familien und Partnerschaften, iaf e.V.
Asociația familiilor și parteneriatelor binaționale, iaf e.V.
Ludolfusstraße 2–4
60487 Frankfurt
Fon +49 (0) 69 / 71 37 56-0
info@verband-binationaler.de
www.verband-binationaler.de

Autorinnen | Autoare
Hannelore Christ, Guylène Colpron, Claudia Khalifa

Übersetzung | Traducere
Betina Thieskes

Redaktion und Koordination
Redactare și coordonare
Maria Ringler, Michaela Schmitt-Reiners

Gestaltung | Design
www.conrat.org

Fotos | Fotografii
Fotolia.com, stock.adobe.com, arhiva personală

1. Auflage | Ediția 1
3.000
Dezember 2018 | Decembrie 2018

gefördert vom | *Susținut de*

Ministerium für Kinder, Familie, Flüchtlinge und Integration des Landes Nordrhein-Westfalen

Ministerul pentru Copii, Familie, Refugiați și Integrare

Der Verband binationaler Familien und Partnerschaften arbeitet bundesweit als Interessenvertretung. Uns ist es wichtig, dass Menschen ungeachtet ihrer Hautfarbe oder kulturellen Herkunft sozial und rechtlich gleichgestellt werden. Wir beraten Männer und Frauen zu Fragen rund um die binationale Beziehung. Eines unserer wichtigsten Anliegen ist es, die Chancen und Möglichkeiten des interkulturellen Zusammenlebens deutlich zu machen. Dazu gehört auch die stärkere Berücksichtigung der in den Familien gelebten Mehrsprachigkeit in der Bildung.

Asociația Familiilor și parteneriatelor binaționale lucrează în întreaga Germanie ca reprezentant de interese. Pentru noi este important, ca oamenii, indiferent de culoarea pielii lor sau de originea lor culturală, să fie tratați în mod egal din punct de vedere social și legal. Noi consiliem bărbați și femei în ceea ce privește relația binațională. Cel mai important obiectiv al nostru este să facem clare șansele și posibilitățile conviețuirii interculturale. De aceasta aparține și a ține mai mult cont în educație de multilingvismul existent în familii.

verband binationaler
familien und partnerschaften

Verband binationaler Familien und Partnerschaften, iaf e.V.
Landesgeschäftsstelle NRW

Asociația familiilor și parteneriatelor binaționale, iaf e.V.
Sediul Renania de Nord-Westfalia

Thomas-Mann-Straße 30 | 53111 Bonn

Tel +49 · 228 · 90 90 411

nrw@verband-binationaler.de | www.nrw.verband-binationaler.de

www.mehrsprachigvorlesen.verband-binationaler.de